

نگاهی به ابعاد و معنای تشییع و بزرگداشت فراملیتی رهبر شهید انقلاب

مردی فراسوی مرزها

سرمقاله

است. در نهایت، شاید مهم‌ترین پیام مراسم تشییع رهبر شهید این باشد که نفوذ واقعی را نمی‌توان صرفاً با شاخص‌های مادی سنجید. گاهی قدرت یک شخصیت در قلب میلیون‌ها انسان، بسیار ماندگارتر از قدرتی است که بر پایه ابزارهای مادی بنا شده است. حضور مردم از ده‌ها کشور، برگزاری مراسم‌های بزرگداشت در نقاط مختلف جهان و بازتاب گسترده این رویداد در رسانه‌های بین‌المللی، همگی مؤید این واقعیت است که رهبر شهید ایران شخصیت و میراثی فراتر از مرزها دارد؛ شخصیتی که تأثیر او از جغرافیای ایران فراتررفت و در حافظه سیاسی و اجتماعی جهان معاصر جایگاهی ماندگار یافت. در مجموع، مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب نشان داد که یکی از شاخص‌ترین ابعاد شخصیتی ایشان، قدرت ایجاد پیوندهای عمیق فکری، فرهنگی و عاطفی با ملت‌های مختلف بود. استمرار برگزاری مراسم‌های بزرگداشت در کشورهای گوناگون و بازتاب گسترده آن در افکار عمومی جهان، بیانگر آن است که اندیشه و میراث رهبر شهید به یک مرجع الهام‌بخش فراملی تبدیل شده است. از این منظر، تشییع ایشان نه پایان یک دوره، بلکه آغاز مرحله‌ای تازه از تداوم نفوذ گفتمانی و ماندگاری شخصیتی بود که تأثیر آن همچنان در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی قابل مشاهده است.

مقابل، رهبر شهید ایران نمونه‌ای از شخصیتی است که بخش مهمی از جایگاه خود را از سرمایه اجتماعی، اعتقادی و گفتمانی کسب کرده است. به همین دلیل، مراسم تشییع ایشان به یک رخداد اجتماعی و فراملی تبدیل شد. از منظر روابط بین‌الملل نیز این مراسم حامل پیام‌های مهمی بود. حضور نمایندگان و شخصیت‌هایی از کشورهای متعدد نشان داد که شبکه ارتباطات فکری و سیاسی شکل گرفته پیرامون اندیشه مقاومت، پس از شهادت رهبر آن نیز همچنان فعال است. در واقع، مراسم تشییع به نمایش انسجام یک جبهه فکری فراتر از مرزهای ملی تبدیل شد؛ جبهه‌ای که خود را صرفاً وابسته به یک دولت نمی‌داند، بلکه بر پایه مجموعه‌ای از باورها و ارزش‌های مشترک شکل گرفته است. از سوی دیگر، برگزاری مراسم‌های متعدد در کشورهای مختلف نشان داد که سرمایه نمادین رهبر شهید تنها محدود به جوامع شیعی نیست. در بسیاری از این مراسم‌ها، شخصیت‌هایی از مذاهب، ادیان و جریان‌های سیاسی مختلف حضور یافتند که وجه مشترک آنان، احترام به مواضع ایشان در دفاع از استقلال ملت‌ها، مخالفت با اشغالگری و حمایت از آرمان فلسطین بود. همین ویژگی، شخصیت ایشان را از سطح یک رهبر سیاسی به جایگاه یک مرجع الهام‌بخش برای طیفی گسترده از ملت‌ها ارتقا داده

در کشورهای مختلف برگزار شد. از تشییع میلیونی در عراق گرفته تا لبنان، یمن، پاکستان و افغانستان، تا کشورهای آفریقایی، برخی کشورهای اروپایی، آمریکای لاتین و حتی اجتماعات مسلمانان در آمریکای شمالی، مراسم‌های متعددی برای گرامیداشت یاد رهبر شهید شکل گرفت. این گستردگی جغرافیایی نشان می‌دهد که شخصیت ایشان تنها به عنوان رهبر یک کشور شناخته نمی‌شود، بلکه برای طیفی از ملت‌ها نماد مقاومت، استقلال‌طلبی و ایستادگی در برابر سلطه است. بازتاب رسانه‌ای این رویداد نیز اهمیت ویژه‌ای دارد. بسیاری از رسانه‌های بین‌المللی، حتی آن دسته که سال‌ها رویکردی انتقادی نسبت به جمهوری اسلامی داشتند، ناچار شدند ابعاد گسترده مراسم تشییع و حضور میلیونی مردم را پوشش دهند. تصاویر خیابان‌های مملو از جمعیت، حضور گسترده هیئت‌های خارجی و مراسم‌های همزمان در کشورهای مختلف، این پیام را منتقل کرد که با شخصیتی مواجه هستیم که نفوذ اجتماعی او تنها محدود به ساختار رسمی قدرت نبوده است. نکته مهم دیگر، تفاوت میان «قدرت سیاسی» و «مرجعیت اجتماعی» است. بسیاری از رهبران جهان در دوران مسئولیت خود از قدرت رسمی برخوردارند، اما پس از پایان دوران حکومت یا حتی پس از مرگ، نفوذ اجتماعی آنان به سرعت کاهش می‌یابد. در

رهبر شهید انقلاب شخصیتی بودند که محبوبیت و تأثیرگذاری ایشان بسیار فراتر از مرزهای ایران بود. در قاره‌های مختلف می‌توان این محبوبیت و تأثیرگذاری ایشان را به وضوح دید. مراسم تشییع رهبر شهید نیز به نمایش کم‌سابقه‌ای از نفوذ معنوی و فرامرز بودن شخصیتی تبدیل شد که دامنه اثرگذاری ایشان دهه‌ها از مرزهای جغرافیایی ایران فراتر رفته بود. حضور هیئت‌ها، شخصیت‌های سیاسی، مذهبی، فرهنگی و مردمی از ده‌ها کشور جهان، در کنار برگزاری مراسم‌های بزرگداشت در قاره‌های مختلف، نشان داد که محبوبیت و جایگاه رهبر شهید را نمی‌توان تنها در چارچوب مرزهای ایران یا حتی جهان اسلام تحلیل کرد. در نظام بین‌المللی، معمولاً میزان نفوذ رهبران با شاخص‌هایی همچون قدرت اقتصادی، توان نظامی یا جایگاه سیاسی کشورها سنجیده می‌شود؛ اما گاه شخصیت‌هایی بی‌بدیل ظهور می‌کنند که سرمایه اصلی آنان نه صرفاً قدرت سخت، بلکه قدرت معنوی، گفتمانی و الهام‌بخش است. رهبر شهید ایران از جمله همین شخصیت‌ها است؛ فردی که طی دهه‌ها توانست شبکه‌ای از همدلی، اعتقاد و احترام را در میان ملت‌های مختلف ایجاد کند؛ شبکه‌ای که پس از شهادت او، خود را در گستره وسیع مراسم‌های سوگواری آشکار ساخت. همزمان با برگزاری مراسم تشییع در ایران، ده‌ها مراسم یادبود

روایت بدرقه آقای شهید ایران

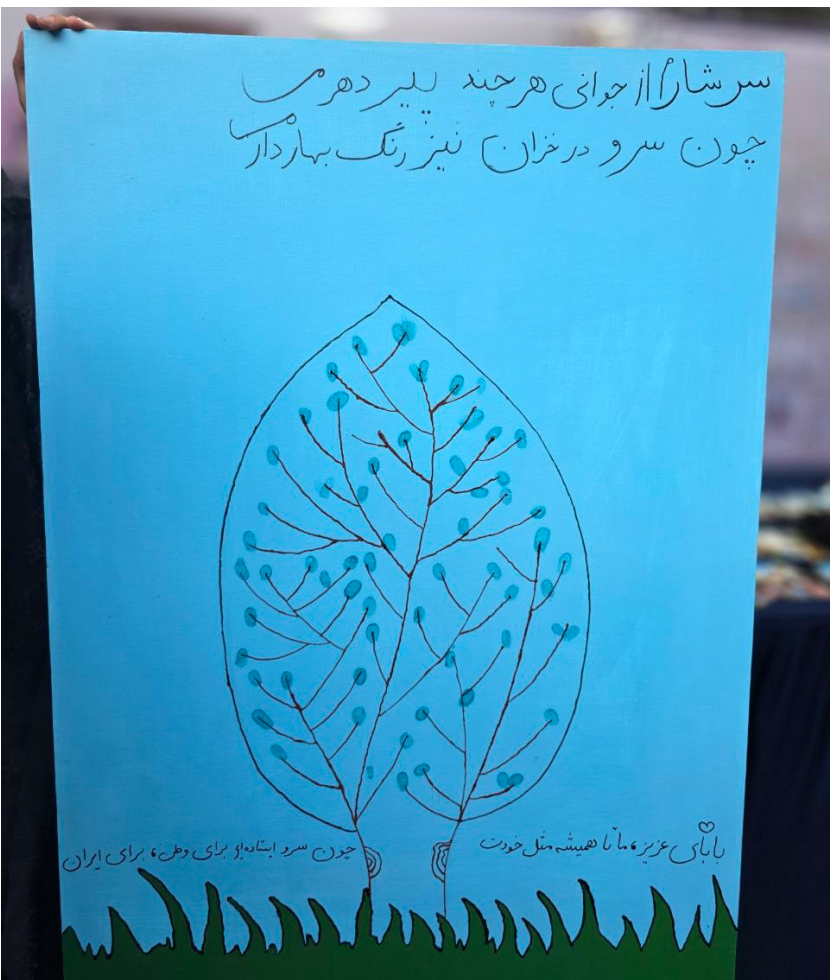
مهمان یزدی

ساک ورزشی سیاهی توی دستش بود. هی به اطراف نگاه می‌کرد و مات و مبہوت جلو می‌آمد. چند ده متری در ورودی مصلی ایستاد. کش چادرش را جلو کشید و ساک را گذاشت زمین. نزدیک رفتم. پرسیدم: «تهرانی نیستید؟» از یزد آمده بود؛ از یزد که نه، ساکن شهرستان کوچکی بوده که اسمش حالا یادم نیست. اولین بار بود پایش به تهران می‌رسید. خبر مراسم وداع را که شنیده بود، ساک ورزشی سیاهش را برداشته، یک دست لباس، کمی کشک و مویز و نان خشک چپانده بود درونش و راهی ترمینال شده بود. به صورت آفتاب سوخته‌اش لبخند زد و گفتم: «درها بسته‌ست. خسته‌راهید. برید زائر سراهای اطراف!» پرسید: «بیکر آقا الان کجاست؟» و چشمه‌ی اشکش قل زد. تن چادر پیچش را در آغوش کشیدم. خواستم حرفی بزنم که صدای «ای پسر فاطمه، منتظر شماییم» در گوشم پیچید. زن خودش را از آغوشم بیرون کشید و دوید سمت درِ کوچک مصلی. مردم، شانه به شانه‌ی هم ایستاده بودند و آقایشان را صدا می‌زدند. زن دست مشت کرده‌اش را بالا گرفت و با مردم هم‌نوا شد. همه می‌دانستیم اینجا حسینیه‌ی امام خمینی نیست که پرده کنار برود و آقا رخ نشانمان دهد؛ اما دست از تقلا بر نمی‌داشتیم. کمی بعد، مردم پراکنده شدند و از بلندگو اعلام شد: «(ورود از درب‌های شرقی و شمالی از فردا شش صبح!)» دست‌گذاشتم پشت زن تا همراهش بروم. نگاهم کرد و گفت: «(من از جام جم نمی‌خورم. باید این بار آقا رو ببینم. خیلی حرف دارم باهاش.» شانه‌اش را بوسیدم و رفتم. زن ماند؛ با ساک سیاه کنار پا، دست‌هایش رو به آسمان.
 فاطمه دولتی

قاب

مثل بابا

در مراسم یادبود رهبر شهید که در شیرخوارگاه حضرت آمنه ﷺ برگزار شد، کودکان دور تصویری از یک سرو که برای ایران طراحی کرده بودند، با اثر انگشت‌های رنگی خود، شاخه‌های سرو را کامل کردند و زیر آن نوشتند: «ما هم پای این سرو می‌ایستیم؛ مثل بابا... مثل رهبر شهید.»

جنگ منطقه‌ای جنوب یعنی ایران

حمله به جنوب ایران، صرفاً حمله به چند شهر یا چند استان جنوبی نیست، بلکه حمله به تمام ایران است. همان گونه که تعرض به هر وجب از خاک این سرزمین، تجاوز به تمامیت ارضی کشورمان محسوب می‌شود، حملات اخیر دشمن آمریکایی نیز نباید در قالب یک درگیری محدود در یک منطقه خاص تحلیل شود. آنچه امروز در جنوب ایران جریان دارد، جنگی تجاوزکارانه علیه جمهوری اسلامی ایران است. جنگی که اگرچه آتش آن در بخشی از جغرافیای کشور شعله‌ور شده، اما هدف آن امنیت همه ایران است. از همین رو، دفاع از جنوب، دفاع از تمام ایران و مردم ایران است. بر اساس اعلام سخنگوی وزارت بهداشت، تاکنون بیش از ۳۸ نفر از هم‌وطنانمان در این حملات به شهادت رسیده و بیش از ۴۰۰ نفر دیگر نیز مجروح شده‌اند.

آنچه امروز در جنوب ایران رخ می‌دهد، جنگی علیه تمام ایران عزیزمان است. جنگی که امنیت و تمامیت ارضی کشورمان را هدف گرفته و پاسخ به آن نیز، جز با همه‌بستگی و ایستادگی همه ملت ایران پشت نیروهای مسلح، ممکن نخواهد بود.

